

Undervisningsmateriale Konfirmandtræf 2027

Roskilde Stift

Kolofon

Materialet er udarbejdet af udvalget for børn, unge og kirke i Roskilde Stift. Tak til alle, der undervejs har læst med og kommenteret.

INDHOLD

Forord	s. 4
Indledning	s. 6
Første undervisningsgang (indflyvning/ quickguide)	s. 8
Anden undervisningsgang (kærlighed)	s. 10
Tredje undervisningsgang (tro)	s. 13
Fjerde undervisningsgang (håb)	s. 16
Projektafslutning: Giv det videre	s. 18
Om Roskilde Domkirke	s. 20
Kopisider 1-7	s. 22-32

FORORD AF ULLA THORBJØRN HANSEN

Tro, håb og kærlighed – men størst af dem er kærligheden.

De ord står i Paulus' brev til menigheden i byen Korinth. Hvorfor, mente apostlen Paulus mon, at kærligheden er STØRST? Disse tre – tro, håb og kærlighed – er kristendommens treklang. De har hver deres symboler.

Troens symbol er korset, der stærkere end noget andet viser hen til Jesus. Det er også det tegn, som ved dåben tegnes for både pande og bryst på enhver, der som Guds barn og Jesu søster eller bror skal være medlem i kirken.

Håbets mærke er et anker. For uden håb går vi til grunde. I en verden, hvor der er masser at være bange for med klima, krig og kulde mellem mennesker, er håbet nødvendigt for ikke at blive kastet hid og did af bekymring og angst. Der er håb for verden, og der er håb for os, der bor i verden. Håb om at Gud kan gøre det umulige muligt. Den faste grund for ankeret i Paulus' håb fandtes ikke i ham selv.

Paulus havde forfulgt de kristne – slået mennesker ihjel eller sørget for at de blev det, fordi de bekendte, at de troede på at Jesus er Guds søn – men han mødte Guds kærlighed og omvendte sig.

Paulus troede og håbede siden den dag ikke så meget på sig selv, men på Gud – og det skal vi også, Det gælder både, når vi taler om klima – eller klima-angst, terror og trusler om krig.

Ja, når en Paulus kunne blive omvendt og lade sig døbe og derefter gå ud og prædike Evangeliet og fortælle om Ham – om Jesus Kristus, som han før forfulgte, så er der håb.

Håb om at Gud kan gøre det umulige muligt også i dag.

Gud kan tale til mennesker og få dem til at stoppe på vejen som Paulus gjorde.

Dengang hed han Saul – men ændrede siden navn til Paulus.

Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig, sagde Jesus – et lys fra himlen skinnede på Saul, han hørte Jesu stemme, faldt til jorden og blev blind. Han blev siden ført til Damaskus, hvor han i tre dage ikke kunne se, og han hverken spiste eller drak. Han bad til Gud og i et syn så han en mand, der hed Ananias komme ind og lægge hænderne på ham, så han igen kunne se.

Og det skete – Ananias kom til ham, lagde hænderne på ham, bad for ham og straks kunne Saul se igen. Han rejste sig og blev døbt. Og han spiste og kom til kræfter. Og siden drog han ud og forkyndte Evangeliet for hele verden.

Derfor er kærligheden for Paulus det største. For det var den, han mødte selv og som forandrede hans liv.

Og tegnet på kærligheden er hjertet. Og kærligheden er både det inderste i Guds væsen, ligesom vi plejer at sige det om "hjertet" i noget er et centrum. Men det betyder også, at kærligheden, da Paulus mødte den, kunne forandre alt for ham – indefra og ud.

Derfor skriver Paulus, at selvom han kendte alle de smukkeste ord og de dybeste hemmeligheder, så var det INGENTING – hvis ikke han elskede. Og selvom han havde en tro, der kunne flytte bjerge, så betød det INGENTING – hvis ikke han elskede. Kærligheden er det første og det sidste. Derfor skrev han "Kærlighedens højsang", da han skulle fortælle en menighed i byen Korinth om den fineste åndelige gave.

På en måde er den så genkendelig – kærligheden er mild, tålmodig og uden misundelse for eksempel – men samtidigt er kærligheden mere og andet. Og hvis vi udskifter ordet kærlighed i kærlighedens højsang med Kristus, så bliver dette tydeligt, at den dybe kærlighed kommer fra Gud, ja Gud er kærlighed. Gud som kan skabe noget ud af INGENTING. Den som i tilgivelse kan fjerne det, der aldrig skulle have været der. Den, der som en dyb hemmelighed om vores plads i verden, er både før os og efter os.

Paulus forklarer det med et smukt udtryk fra Det Gamle Testamente – at vi skal "kendes" fuldt ud. I en form for blufærdighed kunne man dér skrive om to, der var forelskede og var sammen, at de "kendte hinanden". Men det er jo også sandt, for i kærligheden kommer vi så tæt på hinanden, som det er muligt. Det er derfor kærlighedens tegn er hjertet. Og for Paulus er kærligheden derfor også den, der overgår alt det, han selv kender til, fordi den fortæller ham, at endnu vigtigere end at kende Gud er det, at han er kendt af Gud.

Dén kærlighed ophører aldrig. Men lige så ophøjet den er, fordi det er Guds kærlighed til os, lige så jordnær er den, fordi den jo tager os med i Guds egen rejse med verden, så vi også kan elske vores næste lige så meget, som vi elsker os selv.

Det var stort for kristenforfølgeren Paulus at være elsket på den måde. Så stort, at han ikke kun elskede Jesus tilbage. Han oplevede det sådan, at Guds kærlighed boede i hans hjerte som en ånd, der gjorde det muligt at elske andre, som han ellers ikke kunne elske. Og omvendt han oplevede at blive elsket og accepteret af mennesker, som ellers havde grund til at hade ham. Mennesker han tidligere havde forfulgt, bekæmpet og ønsket slået ihjel. De tog nu imod ham og lyttede til ham.

Det var ikke ham, der havde kærlighed, men kærligheden der havde ham. Og har ham for evigt. Ligesom kærligheden har os for evigt.

Jeg ønsker alle et rigtig godt konfirmandtræf – på gensyn!

Biskop Ulla Thorbjørn Hansen

INDLEDNING

Kære præst og konfirmandlærer

Her får du undervisningsmaterialet til konfirmandtræf 2027 i Roskilde Domkirke. Vi glæder os meget til at se jer. Temaet for undervisningsmaterialet og konfirmandtræffet er *Tro, håb og kærlighed*.

Dette er en revideret udgave af undervisningsmaterialet fra 2026, som er justeret på baggrund af de indsendte evalueringer.

Arbejdsgruppen bag konfirmandtræffet har lavet tre undervisningsgange á halvanden time samt en indflyvningsgang, som man evt. kan bruge som en quickguide, hvis man kun kan nå én undervisningsgang inden konfirmandtræffet. Det er også muligt at benytte undervisningsgangene 2-4 efter konfirmandtræffet.

Forberedelse til besøget i domkirken

Det er en stor fordel, hvis konfirmanderne inden besøget i domkirken har øvet to nye salmer, nemlig *Hold håbet op* og *Troen er ikke en klippe*. Teksterne er optrykt her i materialet i kopiark 5 og 6 og noderne findes efterfølgende. Begge findes også i højskolesangbogen.

Det giver et stærkere fællesskab, hvis man kan synge sammen med de andre. Det er også vigtigt, at konfirmanderne kender til at gå til nadver, og at I forinden har forklaret dem, hvad gående/kontinuerlig altergang er.

På vej til og fra domkirken

Det er forskelligt, hvordan I kommer til Roskilde, men hvis I har fælles transporttid, vil vi foreslå, at I bruger tiden aktivt. Øv fx salmerne og fortæl om domkirken og hvad, I skal ind og opleve mv.

Når I kommer ud fra domkirken, kan det være en fordel, at præsten/underviseren har en tydelig markering af, hvor man befinder sig (især de sene hold). Tilsvarende hvis I ikke følges ad til konfirmandtræffet, men mødes ved domkirken.

Medbring fx et skilt, et lysbanner, en paraply i stærke farver eller andet, der gør, at I kan finde hinanden i mørket.

Besøget i domkirken

I januar får I en mail med praktiske oplysninger om, hvilken indgang I skal møde op ved til konfirmandtræffet. Her bliver I mødt af en guide, der vil lede jer rundt i domkirken. I skal rundt til tre poster. Efterfølgende samles alle i kirkens skib, og vi fejrer gudstjeneste sammen og slutter af med gående altergang. Konfirmanderne bliver fulgt til og fra posterne af guider fra Rollespilsakademiet. Guiderne hjælper også med at skabe sammenhold og stemning under besøget. De tre poster består primært af en aktivitet suppleret med fortælling. Du må meget gerne tage del i aktiviteten sammen med konfirmanderne. Posterne har hhv. fokus på tro, håb og kærlighed. Der er i år INGEN meditationspost, da lydforholdene er for forskellige i domkirken til at alle konfirmander får en god oplevelse ud af det.

Hjemme igen efter konfirmandtræffet

Det er forskelligt, hvordan I lokalt har mulighed for at samle op på besøget i domkirken. Det er oplagt at tage en snak med konfirmanderne om, hvad deres oplevelse var. Spørg fx om, hvad det betyder for dem, at de har delt en oplevelse med 3500 andre konfirmander fra Roskilde Stift. Dernæst er der et mere socialt aspekt. Vores erfaring er, at langt de fleste konfirmander har en rigtig god oplevelse i domkirken. En sjælden gang opstår der en situation, som man naturligvis vil følge op på derhjemme. Det giver sig selv, når I selv følges med jeres konfirmander, men når det er "andre voksne", der følges med konfirmanderne (fx fordi I er mange hold afsted samtidig) kan I med fordel aftale, at du som underviser bliver briefet efterfølgende om besøget, og om hvordan konfirmanderne oplevede posterne og gudstjenesten.

Due og fjer

Vi har tradition for, at konfirmanderne kan skrive en bøn på en papirfjer til den store due, som hænges op i domkirken under konfirmandtræffet.

Dette foregår ikke i år.

1. undervisningsgang: Indflyvning

QUICKGUIDE

1. Paulus

Præsten indleder forløbet med at holde et eksemplar af Det Nye Testamente op for konfirmanderne, bladrede lidt i det og læse op fra indholdsfortegnelsen: *Paulus brev til... og Paulus brev til...etc.*

Fortæl, at en stor del af Det Nye Testamente består af breve, som Paulus har skrevet til de første kristne. Han var den, der i sin tid rejste rundt og fortalte om Jesus og sørgede for, at kristendommen blev en verdensreligion. Paulus' breve bliver læst højt i kirken om søndagen, fordi de stadig kan sige os noget i dag.

2. Kærlighedens højsang (fra 1. Kor. 13)

Præsten fortæller konfirmanderne, at én af de mest kendte passager i Paulus' breve bliver kaldt *Kærlighedens Højsang*. Passagen står i et brev, Paulus skrev til de kristne i den græske by Korinth. Brevet hedder 1. Korintherbrev og passagen er kapitel 13.

Præsten læser 1. kor. 13 for konfirmanderne. Lad evt. konfirmanderne slå op i Det Nye Testamente samtidigt og læse med.

Efter oplæsningen laver præsten en opsamling vha. speed-makkersamtaler (se boks), hvor konfirmanderne taler sammen to og to i 30 sekunder.

1. Er kærlighed vigtigere end penge og ting?
2. Er kærlighed vigtigere end viden?
3. Er kærlighed altid tålmodig?
4. Er det rigtigt, at man ingenting har, hvis man ikke har kærlighed?
5. Kan tro flytte bjerge?
6. Der findes tro, håb og kærlighed. Er I enige i, at kærligheden er det største?

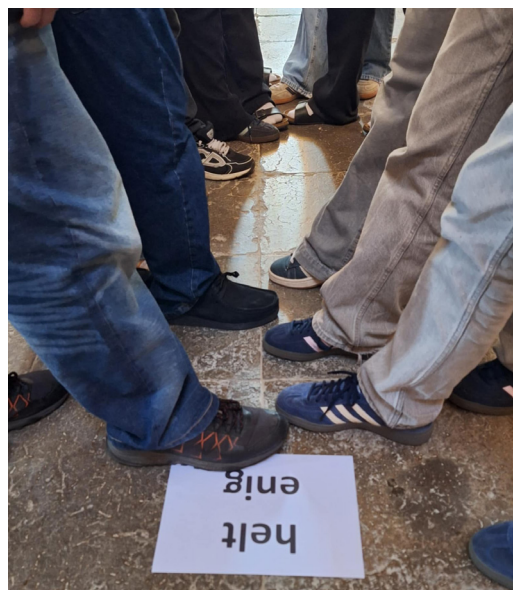
Præsten samler op i plenum omkring det sidste spørgsmål.

Spørg konfirmanderne, hvad de har talt om, og om de kender nogle symboler for henholdsvis tro, håb og kærlighed?

speed-makkersamtaler

En speedmakker-samtale er en kort, struktureret dialog mellem to personer på fx 30 sekunder.

Konfirmander kan med fordel stå på to rækker over for hinanden, hvor den ene række rykker en plads til højre efter hvert spørgsmål.

Som ekstraopsamling efter at konfirmanderne har hørt hinanden, laves en hurtig ja/nej-øvelse, hvor præsten gentager spørgsmål 1-6. Konfirmanderne bliver stående ved ja og sætter sig ved nej?

3. Krop og symboler

A) Konfirmanderne trækker hver et kort med symbolerne tro, håb eller kærlighed (**kopiark 1**). De får at vide, at de i tavshed skal udtrykke eller forme deres symbol. Mens de går rundt, skal de finde sammen med dem, der har det samme symbol og stille sig i en rundkreds. Opgaven laves på tid. Kan alle konfirmander finde hinanden, inden der er gået 3 minutter.

B) Konfirmanderne deles op i grupper på tre og hver gruppe trækker et nyt symbolkort med tro, håb eller kærlighed. Grupperne skal nu med deres kroppe udtrykke deres symbol. De vælger selv, om de laver et stillbillede eller mimer. Til slut viser konfirmanderne deres symbol for hinanden og resten af holdet skal gætte det viste symbol.

4. Kærlighedens højsang anno 2026

A) Konfirmanderne får **kopiark 2**, med et uddrag af 1. Kor. 13. De skal omformulere indholdet så kirkens minikonfirmander også kan forstå det. Konfirmanderne arbejder i makkerpar i ca. 15 min. Til slut samles op i plenum. Præsten udvælger nogle makkerpar, der gerne kort vil fremlægge.

Evt. kan præsten tage konfirmandernes formuleringer med til minikonfirmanderne

B) *Eller* lad konfirmanderne omdanne Kærlighedens Højsang **kopiark 2** til et "meme", som er et sjovt billede med kort tekst, der kan deles på nettet (eller lignende).

2. undervisningsgang: Kærlighed

1. Paulus

Præsten minder konfirmanderne om, hvem Paulus var, og om det brev fra Paulus de læste sidst - Kærlighedens Højsang.

Herefter fortæller præsten, at når Paulus taler om kærlighed, taler han om Guds kærlighed.

Konfirmanderne skal nu undersøge, hvordan Guds kærlighed viser sig blandt mennesker.

2. Hvad er kærlighed?

Konfirmander undersøger begrebet kærlighed vha. en ja-nej øvelse (Se boks)

Er kærlighed ...

- a) en følelse
- b) en viljeshandling
- c) kemi
- d) noget, der kan måles eller vejes
- e) noget, der kan gøre ondt
- f) noget, der kommer af sig selv
- g) noget, der kommer indefra
- h) noget, der kommer udefra
- i) noget, der kræver noget af dig selv
- j) noget, der sidder i hjertet
- k) noget, der sidder i maven
- l) noget, der sidder i hovedet
- m) noget, der sidder i hænderne

Forklaring af ja/nej-øvelsen

Konfirmanderne rejser sig op og skubber stolen bagud. De skal have plads til at kunne træde et skridt til højre og venstre. Når præsten stiller et spørgsmål, træder konfirmanderne til højre, hvis de svarer ja og til venstre, hvis de svarer nej. Før næste spørgsmål stiller konfirmanderne sig tilbage foran stolen.

3. Den barmhjertige samaritaner

A: Præsten fortæller, at Jesus fortalte historier, når han skulle fortælle noget, der var vigtigt at forstå. Derfor fortalte han selvfølgelig også om kærlighed. Han brugte et særligt begreb, nemlig næstekærlighed, der handler om, hvordan vi giver Guds kærlighed videre til hinanden. Og engang var der faktisk en mand, der spurgte hvem, der er min næste? Så fortalte Jesus en lignelse.

B: Præsten læser eller genfortæller *Den barmhjertige samaritaner* (Luk. 10, 25-37) højt for konfirmanderne.

C: Den barmhjertige samaritaner udfoldes vha. en hjørneøvelse (se boks) og øvelsen "den varme stol" (se boks).

Hjørneøvelse:

1. Hvornår er det ok ikke at hjælpe et menneske der lider?
a) Aldrig, b) Hvis det er farligt for mig selv
c) Hvis det er mennesker, jeg ikke kender, d) Hvis jeg ikke har tid
2. Hvem er min næste?
a) Alle mennesker, b) Mennesker, jeg kan møde på min vej
c) Mennesker, jeg har noget til fælles med d) Alle mennesker, undtagen mordere og voldsforbrydere
3. Hvornår **skal** du hjælpe din næste?
a) Når han/ hun har brug for det, b) Når jeg har tid og lyst
c) Når han/ hun har fortjent det, d) Når jeg kan og det ikke er for besværligt

Forklaring af hjørneøvelse:

Konfirmanderne får at vide, at præsten kommer med fire udsagn. Hvert udsagn passer til et hjørne i lokalet.

Når præsten har læst alle fire udsagn højt, placerer man sig i det hjørne, hvor man er mest enig i udsagnet. Der behøver ikke at være rigtige og forkerte svar. Det er en god ide at spørge konfirmanderne, hvorfor de har placeret sig, som de har, så man kan få en drøftelse.

Den varme stol (15-20 min)

Vælg konfirmander til at spille følgende roller: En røver, samaritaneren (forklar hvad en samaritaner er), den overfaldne, en præst, en levit (forklar hvad en levit er). Placer de fem i en halvcirkel i rummet, så alle kan se og høre dem.

De andre konfirmander deles i fem hold. Hvert hold får tildelt én af de fem personer som de skal formulere to spørgsmål til. De skal bruge ca. to minutter.

Mens grupperne arbejder, kan præsten snakke med de fem udvalgte om, hvem deres person er og evt. hjælpe dem med rekvisitter/udklædning, så de kommer ind i rollen.

Præsten peger herefter efter tur på den konfirmand, der må stille sit spørgsmål til figurerne i "de varme stole."

Præsten runder af med at spørge konfirmanderne, hvorfor de tror, at Jesus fortalte denne historie? Hvad kan vi lære om kærlighed af fortællingen?

Forklaring af "den varme stol"

Ideen med "den varme stol" er, at man udvælger nogle konfirmander til at spille en eller flere figurer i en fortælling, for at skabe indlevelse i fortællingen og refleksion over fortællingens pointer.

4. Du skal elske din næste som dig selv (laves gerne i kirken)

A: Salmen

Giv konfirmanderne salmen "Du skal elske din næste som dig selv" (**Kopiark 3**) og bed konfirmanderne om læse salmen igennem og herefter understrege den sætning, som siger dem mest.

Præsten samler op og spørger, hvilke sætninger der er valgt og taler om, hvad de kan betyde.

Følg evt. op og drøft, hvad der ligger i følgende:

- Hvad kan det betyde at have døgnvagt på sin egen sjæls hotel?
- Hvad kan det betyde at lade nogen gå ind med pløre?
- Hvad kan det betyde at hente nogen ud af andres vold?
- Hvad kan det betyde, at det du ikke gjorde, ligger på de andres natteborde?
- Hvilken trøst er der i salmens sidste vers?

Herefter synger I salmen sammen.

B: Kreaopgave: Hvad ligger der på dit natbord?

Præsten fortæller, at ingen ved eller skal vide, hvad der ligger på andres "natteborde". Det er dybt personligt, og det er kun dig, der ved, hvad der ligger på dit "nattebord". Konfirmanderne skriver og tegner enkeltvis med vandopløselig tusch på plasticsheets, (der på forhånd er klippet i mindre stykker), hvad der er på deres "natbord". Man skal ikke vise det til andre.

Når alle er færdige dypper de på skift deres "natteborde" i den fyldte døbefont og ser at de bliver vasket rene.

3. undervisningsgang: Tro

1. Paulus

Præsten minder konfirmanderne om hvem Paulus var, og om det brev fra Paulus de læste for nogle gange siden - Kærlighedens Højsang.

Herefter fortæller præsten, at Paulus her skrev, at tro er noget af det vigtigste i verden og at tro endda kan flytte bjerge.

Det lyder vildt, så i dag skal vi undersøge, hvad tro er og tro kan?

2. Vandringen på søen

Fortæl konfirmanderne, at de skal høre en historie om tro fra Bibelen.

Sæt konfirmanderne i en rundkreds. Deres opgave, mens de lytter, er at prøve at huske ét ord, som de skal sige, når du har læst historien.

Læs *Vandringen på søen* (Matt 14,22-33).

Bed nu konfirmanderne en ad gangen sige det ord, de huskede fra fortællingen.

Bed konfirmanderne om at snakke sammen to og to, om hvem i historien, der har mest tro - er det Peter, Jesus eller de andre disciple?

Lav en kort opsamling

3. Hvad er tro?

Konfirmanderne undersøger, hvad der egentlig menes med tro vha. en ja-nej øvelse.

Er tro ...

- a) det samme som viden
- b) overbevisning
- c) noget usikkert
- d) noget man kan få
- e) noget særligt
- f) noget der kun gælder få mennesker
- g) noget der kun har med mig selv at gøre
- h) noget man kan miste
- i) fravær af tvivl
- j) noget man kan have samtidig med at man tvivler
- k) noget man er fælles om
- l) noget man kan låne
- m) en præstation
- n) en relation

4. Black Out Poetry

Giv hver konfirmand teksten til *Vandringen på søen* (kopiark 4) og en sort tusch. Fortæl dem nu, at de skal strege alle de ord over, der ikke siger dem noget, så de eneste ord, der er tilbage, er dem, de synes er vigtige.

På den måde laver de hver især et digt over teksten.

5. Kvanteforspring (10 min)

Faktaboks om kvanteforspring

Kvanteforspring er i fysikkens verden det spring en elektron tager, når den springer fra en bane til en anden. Det er principielt uforudsigeligt, hvornår et kvanteforspring forekommer. Til forskel fra næste alle andre fysiske fænomener, hvor der altid er en årsag til at noget sker – så sker kvanteforspring uforudsigeligt. Det var sådanne fænomener, der fik Einstein til at argumentere mod kvantemekanikken. Bl.a. skulle han have sagt Gud spiller ikke med terninger – Dvs. skaberværket fungerer efter love og ikke tilfældigheder. Hertil skulle Niels Bohr have svaret "lad være med at fortælle Gud, hvad han skal gøre."

Et kvanteforspring er altså i fysikkens verden et meget lille – men vigtigt og uforudsigeligt – spring. Mens det i overført betydning betegner et meget stor og drastisk spring.

For Peter og de andre disciple var det et kvanteforspring at efterlade deres ting og familier og følge Jesus, men også at gå ud på vandet.

Forklar konfirmanderne hvad et kvanteforspring er (jf. faktaboksen) og lav nedenstående øvelse.

Konfirmanderne står på en lang række ca. midt i lokalet og træder et skridt frem ved ja og tilbage ved nej.

Ville det være et kvanteforspring for dig at:

- a) sige noget i en time
- b) tage til en fest, hvor du ikke kender nogen
- c) gøre noget, du aldrig har prøvet før
- d) gå til præst
- e) flytte skole
- f) synge med i kirken
- g) holde en tale til din konfirmation
- h) søge et job
- i) fortælle din bedste ven, at du er uenig med ham/hende
- j) selv lave aftensmad til din familie
- k) gå i kirke

6. Troen er ikke en klippe

Syng *Troen er ikke en klippe* (kopiark 5)

Tavlestafet:

Konfirmanderne deles i to hold, der på 3 minutter skal skrive så mange ord som muligt på hver deres del af tavlen. Det ene hold skal skrive, hvad tro er. Det andet hold skriver, hvad tro ikke er.

Efterfølgende laves en kort opsamling med nedslag i de ord, de har skrevet.

7: Tro er tillid (15 min)

Fortæl konfirmanderne, at Paulus mener at tro er tillid. (Hebr. 11.1)

A: Værdilinje-øvelse

Konfirmanderne tager stilling til følgende udsagn på en værdilinje:

- Man kan kun have tillid til nogen/noget fysisk?
- Man kan kun at have tillid til sig selv?
- Man ikke være venner uden at have tillid til hinanden?
- Man kan have tillid til Gud?

Værdilinje

En værdilinje kan bruges til at sætte tanker i gang omkring, hvad tro i grunden er. Saml konfirmanderne i kirkerummet eller et sted i sognegården/konfirmandstuen med plads. Lav en imaginær linje midt i rummet, fortæl at den ene ende repræsenterer "helt enig" og den anden ende "helt uenig".

Læs udsagnene op et ad gangen, og bed konfirmanderne placere sig et sted på den imaginære linje ud fra, hvor enige de er i udsagnet.

Når konfirmanderne har placeret sig, spørg så ind til deres stillingtagen og bed dem forklare, hvorfor de står, som de står.

B: Øvelse: Mærkbar tillid

Konfirmanderne skal gå rundt i stilhed og se på de andres ansigter. Det første minut skal de se på de andre, som nogen de ikke kan stole på.

Stop efter 1 minut og bed dem lukke øjnene og mærke efter, hvordan de har det. De skal ikke sige det højt, bare mærke.

Nu skal de gå rundt i 1 min og se på de andre, som nogen de har tillid til. Stop efter 1 minut og bed dem lukke øjnene og igen mærke efter, hvordan de har det.

Opsamling: Gør det noget ved jer, hvis I ikke har tillid til de andre vs. hvis I har?

4. undervisningsgang: Håb

1. Paulus

Præsten minder konfirmanderne om hvem Paulus var, og om det brev fra Paulus de læste for nogle gange siden - Kærlighedens Højsang.

Herefter fortæller præsten, at Paulus her skrev, at håb er meget vigtigt, men ikke så meget om, hvad håb egentlig er?

Derfor skal vi i dag undersøge, hvad håb er?

2. Hvad er håb?

Konfirmanderne går på opdagelse i håbets betydning og hvordan det kan begribes.

Håbet er lysegrønt

"Håbet er lysegrønt", siger vi. Men ifølge håbshistorikeren Bertel Nygaard ved Aarhus Universitet, er håbet spraglet og kulørt, det er historisk foranderligt, og vi håber alle på noget forskelligt.Vores håb afslører, hvem vi er, og giver livet mening og perspektiv. Håber driver os til handling – og lader os ikke give op – selv når alt synes håbløst.

A: Vælg et håbs-billede (30 billeder om håb)

Præsten har printet 30 billeder i A4 størrelse om håb. Billederne hentes på konfirmandcenter.dk. Søg på "Gudsbilleder" og vælg forløbet Gudsbilleder. Under "materialer" kan billederne hentes.

Konfirmanderne står i en cirkel med god plads i midten – gerne i kirkerummet. Forklar konfirmanderne, at de om lidt skal vælge et billede, der siger noget om håb. De vil nu blive præsenteret for forskellige billeder, og derefter skal de vælge et.

Præsten lægger de 30 håbsbilleder ud på gulvet et efter et, mens konfirmander ser på.

Konfirmanderne vælger hver sit billede og tager det med tilbage i cirklen. Hvis to gerne vil have det samme billede, stiller de sig bare sammen. Præsten må også gerne vælge et og deltage.

To og to forklarer konfirmanderne, hvor de ser af håb i billedet, eller hvordan billedet symboliserer håb for dem.

Tag derefter en runde, hvor alle præsenterer deres eget billede.

Lav evt. en kort opsamling på deres tanker om håb.

B. Hold håbet op

Syng salmen *Hold håbet op* med konfirmanderne (**kopiark 6**).

Tal om hvad det betyder at holde håbet op og find sammen eksempler på, hvordan man kan holde håbet op for andre?

C: Håb med alle sanser i kirkerummet

Lav en kort introduktion om symboler og hvordan vi som mennesker tit har brug for at kunne gøre det ubegribelige håndgribeligt. Sammen med konfirmanderne ser I jer omkring. Hvor i kirken ser I håb eller symboler på håb? Fx lysindfald fra et vindue, lysglobe, blomster på alteret.

Fortæl lidt om at håb ikke altid er lysegrønt, men nærmere spraglet og kulørt og ændrer sig i forhold til tid og sted.

1. Giv konfirmanderne hver sit håbsark (**kopiark 7**). Spil evt. lidt rolig baggrundsmusik. Konfirmanderne sidder hver for sig på en kirkebænk og udfylder arket.
2. Lad konfirmanderne dele deres svar to og to. Fortæl at det vigtigste ikke nødvendigvis er hvilken farve, smag, lyd osv. de har valgt, men mere den forklaring og den tanke de gjorde sig...
3. Tag en opsamlende runde, hvor konfirmanderne deler nogle af deres svar og refleksioner i plenum.
4. Afslutning ved præsten
Præsten fortæller hvor han eller hun ser håb i kirken fx gudstjenesten, sjælesorg eller konfirmandforløbet? Og hvor det kan være svært at se håb?

Snak med konfirmander om hvad søndagens kollekt (indsamling) går til. Man kan fx besøge den lokale Kirkens Korshær genbrugsforretning eller bygge bro til sogneindsamlingen i marts gennem TagDel aktivitetsmaterialet: <https://www.noedhjaelp.dk/kirke-og-sognesamarbejde/tagdel>

Om Roskilde Domkirke

Kirkens arkitektur

Domkirken er bygget af 2,5 millioner teglsten og er bygget i en helt særlig byggestil, nemlig den gotiske. Den er bygget, så lyset kan falde ind i kirken og på den måde repræsentere det guddommelige. Hvælvingerne stræber mod himlen og gør mennesket inde i kirken meget lille i forhold til Gud.

Altertavlen

Altertavlen er lavet i Antwerpen i 1500-tallet og skulle faktisk slet ikke have stået i Roskilde Domkirke. Præcis hvornår tavlen kom til Roskilde, ved vi ikke, men sandsynligvis i slutningen af 1500-tallet. Det fortælles, at den oprindeligt blev opbragt af en tolder på Øresund, der opdagede at nogen

forsøgte at smugle den forbi tolden, men sandsynligvis er den anbragt i kirken af Frederik 2. Frederik 2. mente sandsynligvis, at domkirken manglede en ordentlig lutheransk altertavle, når nu kongens far, der stod bag reformationen skulle begraves i kirken. Altertavlen er således lavet efter reformationen, hvor man gjorde op med dyrkelsen af helgener, og den forestiller derfor Jesus' liv og død. Der er en sjov detalje på siderne af tavlens fløje: Et mesterstempel, der forestiller en borg og to hænder. Historien er at byen Antwerpen blev grundlagt på det sted, hvor en kæmpe havde sin borg. En ridder slog kæmpen ihjel, huggede hans hænder af og kastede dem i floden, deraf navnet Antwerpen, som på hollandsk betyder hånd (ant) og kaste (werpen).

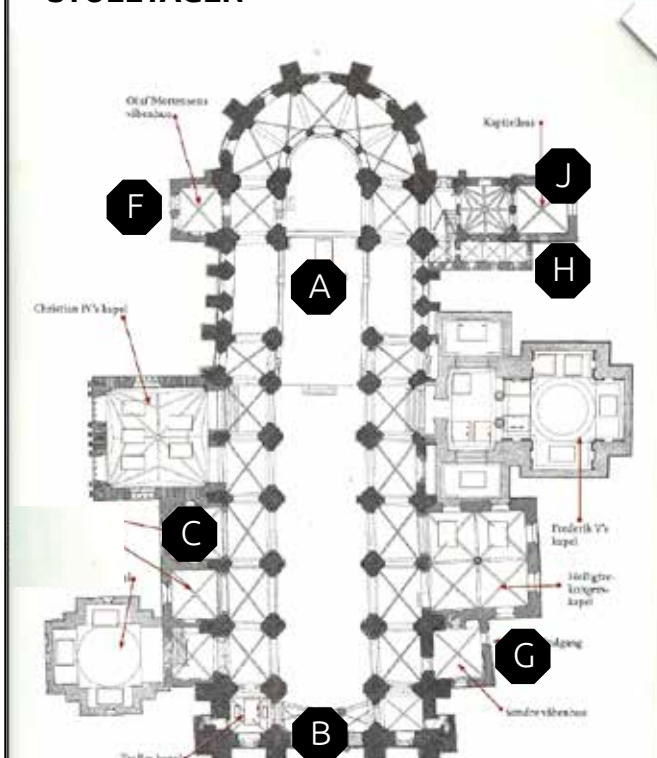
Kongeporten

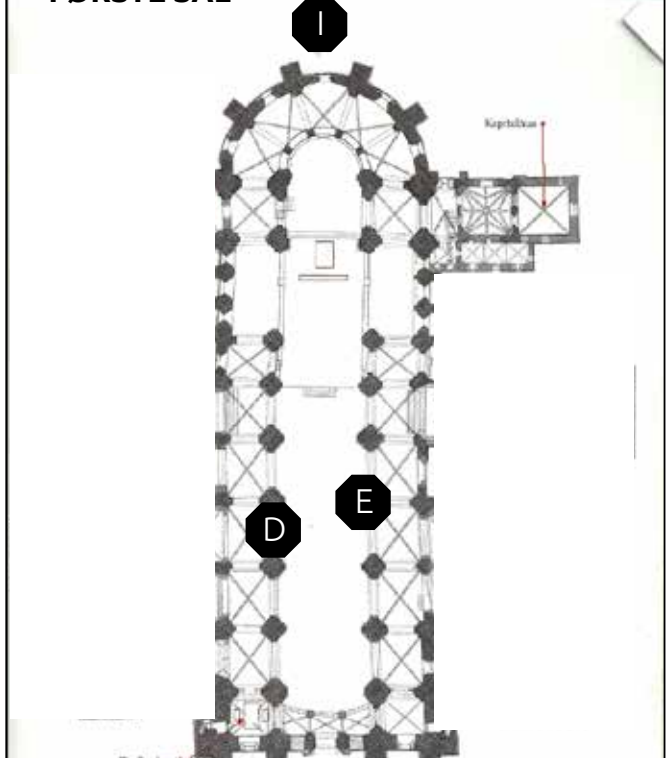
Kongeporten er designet af kunstneren Peter Brandes. Indersiden af porten

forestiller Jesus på vej til Emmaus, hvor han vandrer med to disciple, der ikke genkender ham. Kunstneren vil give de besøgende det budskab, at Jesus vandrer sammen med dem, også selvom han ikke er synlig. Som kristen kan man møde Jesus overalt, også selvom man ikke kan se ham. Nederst til venstre ses brødet, som de to skrånstillede hoveder bøjer sig ned imod. Kun kongelige må gå ind ad porten, mens alle må gå ud ad porten. Kongeporten er indviet af Dronning Margrethe.

STUEETAGEN

FØRSTE SAL

Kongelogen

D

Christian IV's kongeloge (D) er fra omkring år 1600. Den er lavet, så de kongelige kunne få fred, når de var på besøg i domkirken, og er udsmykket med syv kvindefigurer, som skal repræsentere: Tro, håb, kærlighed, klogskab, styrke, retfærdighed, mådehold.

(nævn evt. de tre første, som symboliseres ved korset, ankeret og hjertet, og spørg om de kan nogle af de fire andre)

Logen bruges ikke længere. Domkirken er kendt for sine kongegrave. Der ligger næsten 40 konger og dronninger begravet, og en dag skal Dronning Margrethe d. 2. også ligge herinde. Hendes gravmæle står nede i Sct. Birgittas Kapel.

Orglet

E

Nogle dele af orglet (E) er helt tilbage fra Middelalderen, men det meste af det er fra 1550'erne. Det er blevet restaureret for ca. 25 år siden, men det er stadig lidt vildt at tænke på, at dele af orglet er fra Dronning Margrethe I's tid, og hun døde altså i 1412!

Lidt random fact om orglet er, at noget af det er lavet i bruskbarok-stil. Det hedder det, fordi der er et motiv, der bliver brugt en hel del steder; nemlig en øreflip med ørebrusk. Der er fire orgler i kirken. Med reformationen blev det en vigtig del af gudstjenesten, at menigheden kunne synge med.

Indgangene

F G H I

Der er oprindeligt tre våbenhuse i domkirken: Et for kvinder, et for mænd og et for gejstlige. Søndre våbenhus var for mænd, nordvestre (som nu er forrum til c9s kapel) til kvinder og nordre våben var for de gejstlige.

Nordre Våbenhus (F): I de små prydtårne er der indrettet tolv murede fuglereder. Der bor bare ikke nogle fugle i dem, men sådan er naturen ikke altid til at forudse.

Søndre Våbenhus (G): Det er ikke lykkedes os at finde så meget som eneste god historie om Søndre Våbenhus! (spørg evt konfirmanderne om de ved noget om våbenhuse)

Køkkenporten (H): Sidder i Kapitelhuset, som er domkirkens ældste tilbygning, der stammer fra 1300-tallet. Den er bygget i store teglsten, der kaldes munkesten og har fungeret som møderum for præsterne ved domkirken. Da kongen ville indkræve domkirkens altersølv for at betale for en krig mod svenskerne, forsøgte man at skjule sølvet for kongen ved gemme det i skorstenen i Kapitelhuset.

Absalonsbuen (I): Den blev bygget i 1200-tallet, så biskoppen nemmere kunne komme over i kirken. Der er en hemmelig dør inde i Landemodesalen, der fører ind til den.

Ruderne og det store trækorset

Der har tidligere været farvet glas i ruderne. De er sandsynligvis sprængt pga. varme ved en brand i domkirken i 1443. Det farvede glas blev fundet i en etageadskillelse, da man byggede dronningetrappen om. Dronningens kjole fyldte nemlig så meget, at hun ikke kunne komme ned ad trappen, og det kunne man jo ikke have, så man var nødt til at udvide trappen.

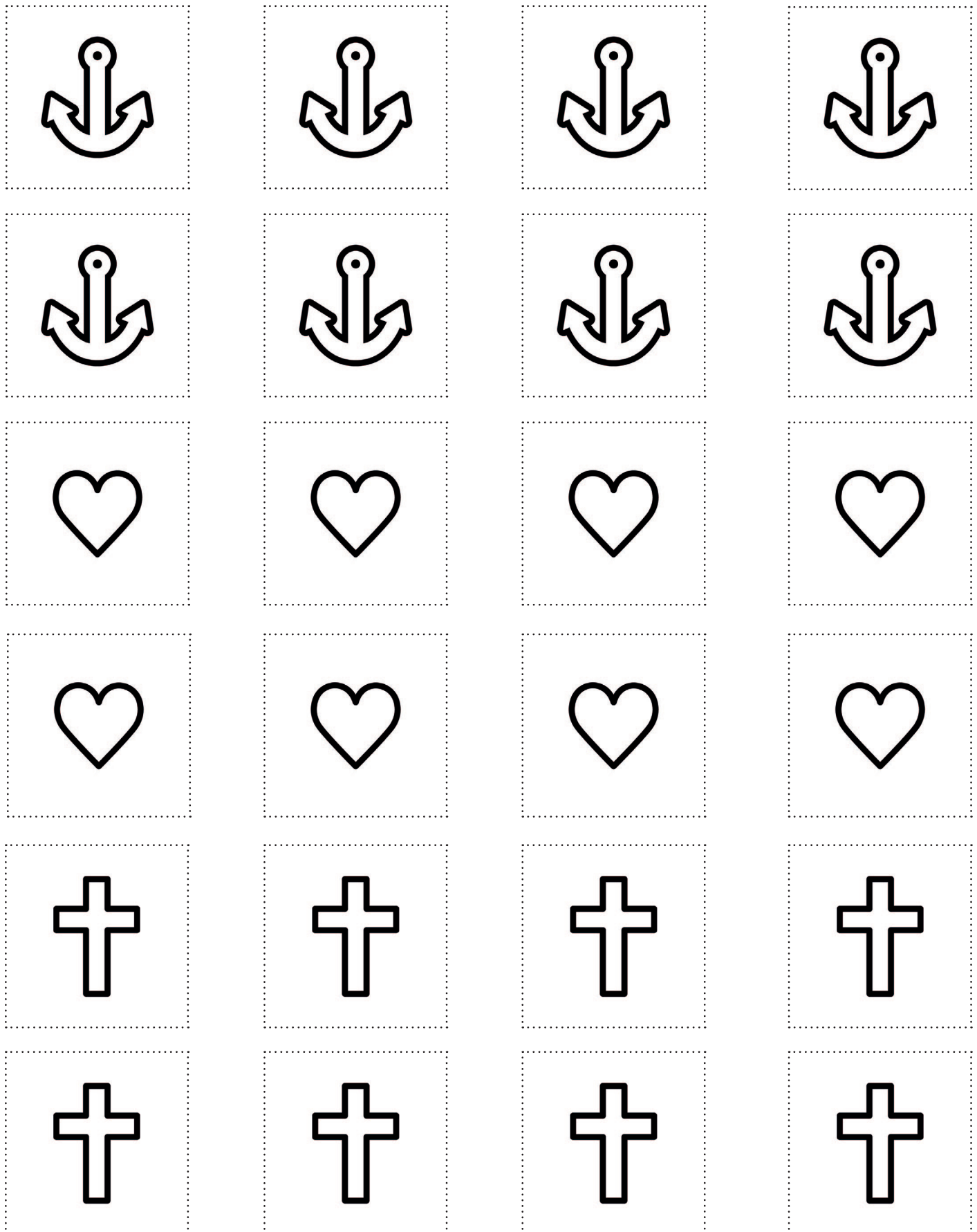
Det store trækorset er lavet af bjælkerne fra den tidligere tagkonstruktion. Domkirken brændte i 1968, hvorefter altertavlen blev pillet ned og sendt til restaurering. I dens sted satte man midlertidigt korset op.

J

Kopisider

Symbolkort

A

Paulus' brev om tro, håb og kærlighed

Som I kan se af det brev, Paulus skrev til folk i byen Korinth, taler Paulus om tre særligt vigtige ting: tro, håb og kærlighed.

Opgave

Forklar, så en minikonfirmand vil kunne forstå det, hvad tro er, hvad håb er og hvad kærlighed er. I må gerne bruge en tegning til at forklare.

B

Paulus' brev om tro, håb og kærlighed

Som I kan se af det brev, Paulus skrev til folk i byen Korinth, taler Paulus om tre særligt vigtige ting: tro, håb og kærlighed.

Opgave

Omdan Kærlighedens Højsang til et "meme" (eller lignende).

Om jeg så taler med menneskers og engles tunger, men ikke har kærlighed, er jeg et rungende malm og en klingende bjælde. Og om jeg så har profetisk gave og kender alle hemmeligheder og ejer al kundskab og har al tro, så jeg kan flytte bjerge, men ikke har kærlighed, er jeg intet. Og om jeg så uddeler alt, hvad jeg ejer, og giver mit legeme hen til at brændes, men ikke har kærlighed, gavner det mig intet.

Kærligheden er tålmodig, kærligheden er mild, den misunder ikke, kærligheden praler ikke, bilder sig ikke noget ind. Den gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, hidser sig ikke op, bærer ikke nag. Den finder ikke sin glæde i uretten, men glæder sig ved sandheden. Den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt.

Kærligheden hører aldrig op.

Så bliver da tro, håb, kærlighed, disse tre. Men størst af dem er kærligheden.

Du skal elske din næste som dig selv

1. Du skal elske din næste som dig selv
du skal bære på de andres himmelhvælv
du skal dele dine lykkes
ud i tusindvis af stykker
2. Du skal elske din næste som dig selv
du har døgnvagt på din egen sjæls hotel
du skal åbne dine døre
og la folk gå ind med pløre
3. Du skal tære på din samvittighed
du skal kæmpe andres kamp hvor de går ned
du skal ud at mærke efter:
Hvem har brug for mine kræfter?
4. Du skal våge når klokken bliver tolv
du skal hente nogen ud af andres vold
du skal høre dem der græder
lydløst og på fjerne steder
5. Og når dagen er omme i dig selv
og du ikke gjorde nok alligevel
ligger det du ikke gjorde
på de andres natteborde
6. Men om natten går livets far herved
og han lægger hånden på dig med sin fred
og hans øjne lyser milde:
Du har lov at være lille.

Iben Krogsgdal, 2009

Vandringen på søen

Straks efter nødte Jesus disciplene til at gå om bord i båden og tage i forvejen over til den anden bred, mens han selv sendte skarerne bort. Da han havde sendt skarerne bort, gik han ene op på bjerget for at bede. Og da det var blevet aften, var han alene dér. Båden var allerede mange stadier fra land og kæmpede med bølgerne, for vinden var imod. Men i den fjerde nattevagt kom han til dem, gående på søen. Da disciplene så ham gå på søen, blev de skrækslagne og sagde: »Det er et spøgelse,« og de skreg af frygt. Og straks talte Jesus til dem og sagde: »Vær frimodige, det er mig, frygt ikke!« Men Peter sagde til ham: »Herre, er det dig, så befal mig at komme ud til dig på vandet.« Han sagde: »Kom!« Peter trådte ud af båden og gik på vandet hen til Jesus. Men da han så den stærke storm, blev han bange, og han begyndte at synke og råbte: »Herre, frels mig!« Straks rakte Jesus hånden ud, greb fat i ham og sagde: »Du lidettroende, hvorfor tvivlede du?« Da de kom op i båden, lagde vinden sig. Og mændene i båden kastede sig ned for ham og sagde: »Sandelig, du er Guds søn.«

Troen er ikke en klippe

1. Troen er ikke en klippe
midt i et stormpisket hav,
tro er at sejle trods bølger
over en truende grav.

2. Troen er ikke det sikre
midt i en verden af fald,
tro er at være til stede,
høre, når nogen har kaldt.

3. Troen er aldrig artikler
trykt i en indbunden bog,
tro er at vove sig udad
varsom og kærlig og klog.

4. Troen er det, som kan svigte
i en forfærdelig stund,
troen er det, der kan gribes
midt på den gyngende grund.

5. Tro er det levende, nære,
som gi'r mig kræfter og mod
så jeg går med dig på vejen,
selv om jeg ikke forstod.

6. Tro er at løfte din stemme,
der, hvor din fjende har magt,
tro er at satse på håbet
udsat for verdens foragt.

7. Tro er utrolige kræfter,
som vil forandre alt.
Vove sig dybt ind i mørket,
hvis der for alvor er kaldt.

Jens Rosendal, 1987

Troen er ikke en klippe

Tekst: Jens Rosendal 1987

Melodi: Jens Nielsen 1988

♩ = 120

Em Am⁷ D⁷

Tro-en er ik - ke en klip - pe _____ midt i et storm - pis-ket hav, _

Gadd⁹ B⁷/F# Em Am

tro er at sej - le trods bøl - ger _____

D⁷ 1. - 6. G B⁷/F# 7. G

o - ver en tru - en - de grav. ____

Hold håbet op

1. Hold håbet op og hold det udstrakt foran mig,
her er en fremtid, her er liv, han er på vej.
Se, snefnug ligner noder i en symfoni,
jeg ser på himlen over dét, jeg lever i.

Hold håbet op.
Stjernen viser vej.
Hold håbet op.
Mørket skjuler sig.
Hold håbet op.
Hold det foran mig.

2. Vi venter midt i verset i en adventssang,
en stilhed efter stemmerne, der var engang.
Den hænger tungt i luften her som efter storm,
urolig sitren førend verden får sin form.

Hold håbet op ...

3. En julerose er en smuk men ydmyg blomst,
jeg tænker på et ord, det er: Tilstedekomst.
En glød i mørket, og jeg mærker glæden ved,
han er på vej, det er et lys af evighed.

Hold håbet op ...

Dy Plambeck, 2015

Hold håbet op

Tekst: Dy Plambeck, 2015

Melodi: Marianne Søgaaard, 2015

$\text{♩} = 84$

Hold hå-bet op, og hold det ud-strakt for-an mig. Her er en frem-tid, her er liv, han

Bb Eb Ab/Eb Bbsus⁴ Bb Cm⁷ Abmaj⁷

er på vej. Se, sne-fnug lig-ner no-der i en sym-fo-ni, jeg ser på him-len o-ver d'et, jeg

er på vej. Se, sne-fnug lig-ner no-der i en sym-fo-ni, jeg ser på him-len o-ver d'et, jeg

le - ver i. Hold hå - bet op. Stjer - nen vi - ser vej. Hold hå - bet op.

Mør-ket skju-ler sig. Hold hå - bet op. Hold det for - an

The musical score for "The Rose Tree" is presented in three systems. The first system includes a vocal melody line and two piano accompaniment staves. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is common time (C). Above the vocal staff, the following chords are indicated: Cm7, Abmaj7, Fm₁₋₂, Gm7, Fm₃, Gm7, and Cm7. The lyrics "mig." appear below the first measure of the vocal line. The second system continues the vocal melody and piano accompaniment. The third system concludes the piece with a final vocal note and piano accompaniment.

HÅB er som ...

Hvis HÅB er en farve, er det ...

Hvis HÅB er en smag, er det ...

Hvis HÅB er en lyd, er det ...

Hvis HÅB er en følelse, er det ...

Hvis HÅB er en tast på et tastatur, er det ...

**Hvis HÅB er en geometrisk figur eller symbol, er det
(tegn gerne) ...**

